

**обстеження комісією насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки (ССР)
по Радомишльському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси
України"**

м. Радомишль Житомирської області

за участю інженера ОЗЛ І категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП «Ліси України» Сергія ПРИХОДЬКО та лісничих Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничого Чоповицького лісництва Юрія ГАЛАНЗОВСЬКОГО, лісничого Любовицького лісництва Сергія МОЙСЕЄНКО, лісничого Радомишльського (Поташнянського) лісництва Олексія ДУХНИЧА, лісничого Малинського лісництва Василя МАЄВСЬКОГО, створеною відповідно до п.30 СПУ (наказ по філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" № 1578/40.1.9 від 17.09.2025 року), проведено лісопатологічне обстеження в лісових насадженнях, які втратили біологічну стійкість на доцільність призначення суцільної санітарної рубки (ССР) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" та знаходяться на території Радомишльського надлісництва.

Обстеженням в натурі встановлено: обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом - всиханням та деградацією сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження стовбуровими шкідниками, хворобами лісу та буревієм в сильному ступені.

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Радомилське	32	18	3,5	(1)	0,3	7СЗЗДЗ+БП+ГЗ+ВЛЧ+ОС	66	0,70	1А	26	32	380	2	стовбурові гнилі, пошкодження бобрами, малий та великий соснові лубоїди, златки	п/п
	44	4	2,3	(1)	0,3	9СЗ1ГЗ+ДЗ+БП+ОС	97	0,70	1	29	36	400	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	44	4	2,3	(2)	0,3	9СЗ1ГЗ+ДЗ+БП+ОС	97	0,70	1	29	36	400	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом ССР:					0,9										
Малинське	60	9	8,7	(2)	0,1	10СЗ	111	0,50	2	28	32	310	2	буревій, соснові лубоїди, златки	л/к
	76	1	3,3	(3)	0,2	6СЗ(106)ЗСЗ(86)1БП	106	0,60	1	28	40	320	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом ССР:					0,3										
Любовицьке	6	8	6	(1)	0,1	9СЗ1БП+ДЗ+ОС	35	0,8	1	14	16	180	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, вітровал	л/к
Разом ССР:					0,1										
ВСЬОГО ССР:					2,6										

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження низькоповнотних та розладнаних насаджень стовбуровими шкідниками (які в свою чергу є носіями збудників дереворуйнівних грибів (так звана група офіостомових грибів, куди входять види родів *Ceratocystis*, *Ceratocustipsis*, *Ophiostoma*, *Grosmania*), а також буревієм та хворобами лісу в сильному ступені.

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою СЗ є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові - лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor* Hart.), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda* L.), в меншій мірі - короїд верхівковий (*Ips acuminatus* Gyll.) та короїд-стенограф (*Ips sexdentatus* Boern.). Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок (*Buprestidae*), в незначному відсотку – представниками родин вусачів (*Cerambycidae*). Водночас у ходах стовбурових шкідників поширюються офіостомові гриби – збудники синяви та інші патогени. Сухостійні дерева групового та куртинного розміщення. Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 5 штук на м2 до 15 шт. на м2. Насадження сосни звичайної характеризуються сильним ступенем пошкодження. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Деревя сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

В Малинському лісництві в кварталі 60 виділ 9 площа 0,1 га насадження пошкоджене буревієм 2025 року. Відбулось пошкодження дерев сильного ступеню суцільного характеру. Внаслідок пошкодження утворилася значна кількість вітровальних та буреломних дерев, дерев з нагнутими стовбурами, з підірваною кореневою системою, дерев з нахилом стовбурів більше 30 градусів, тощо. Древа на час обстеження заселені та частково відпрацьовані стовбуровими шкідниками.

В кварталі 32 виділ 18 Радомишльського лісництва дрова дуба пошкоджені бобрами. Дрова листяних порід, що є у складі хвойних насаджень, вражені стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дрова осики (ОС) від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дрова берези повислої (БП) від трутовика справжнього (*Fomes fomentarius*) та бактеріальної водянки, дрова вільхи чорної (ВЛЧ) від трутовика променевого (*Inonotus radiatus*) та вільхової златки (*Dicerca alni*).

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

В насадженнях неодноразово проводилися рубки догляду та вибіркові санітарні рубки (ВСР), але дровостани продовжують всихати і деградувати. Обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників та відносяться до III класу біологічної стійкості. Дрова Сз IV – VI категорії стану становлять 75 - 95%, а проведення ВСР призведе до зниження повнот життєздатних дровостанів нижче 0,3. Дані ділянки лісу є осередками розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників і хвороб лісу, втратили свої захисні функції та згідно п. 27 Санітарних правил в лісах України потребують проведення суцільних санітарних рубок (ССР) на загальній площі 2,6 га з подальшим залісненням згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на площі 2,3 га та природного поновлення на площі 0,3 га.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року ДП «Малинське лісове господарство», та ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" представлено для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки знаходяться в завершальній стадії. Ділянки відмежовані в натурі та остовповані.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Керівництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" вийти з клопотанням перед Центральним міжрегіональним УЛМГ про надання пропозицій щодо проведення суцільних санітарних рубок у вищезазначених частинах таксаційних виділів на загальній площі 2,6 га.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. Зруби заліснити в 2026 році згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на загальній площі 2,3 га та природного поновлення на площі 0,3 га.
4. З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням (подрібненням) порубкових залишків.

Акт складений в чотирьох примірниках:

1-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;

2-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

4-й - Радомишльському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

ПІДПИСИ:

Начальник відділу охорони та захисту лісів
Центрального міжрегіонального УЛМГ

Сергій СІРИК

Начальник відділу соціального захисту
населення виконавчого комітету Чоповицької
селищної ради

Володимир КОСИНСЬКИЙ

Голова Малинської ОТГ

Олександр СИТАЙЛО

Голова Радомишльської ОТГ

Володимир ТЕТЕРСЬКИЙ

Провідний інженер-лісопатолог філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Андрій КАМЕНЧУК

Інженер ОЗЛ 1 категорії філії "Столичний
лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Сергій ПРИХОДЬКО

Лісничий Чоповицького лісництва

Юрій ГАЛАНЗОВСЬКИЙ

Лісничий Радомишльського лісництва

Олексій ДУХНИЧ

Лісничий Малинського лісництва

Василь МАЄВСЬКИЙ

Лісничий Любовицького лісництва

Сергій МОЙСЕЄНКО